

URBAN DESIGN AWARD ZA ROKY 2018/2019

VÝSLEDKY MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ SOUTĚŽE

Dne 8. dubna 2020 byly distančně vyhlášeny výsledky studentské soutěže, která dříve nesla název O nejlepší urbanistický projekt. Protože bude soutěž brzy slavit čtvrtstoletí a do okruhu organizujících škol se přidávají další zahraniční fakulty, vstupuje do dalších let s novým mezinárodním názvem – Urban design award.

Soutěž organizuje Ústav prostorového plánování Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze pod záštitou Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR a České komory architektů. Je určena všem studentům, kteří v daném školním roce vytvořili ateliérovou semestrální práci, zapsanou jako urbanistický projekt. Nelze přihlásit magisterské diplomní projekty.

Sponzorsky se na soutěžních cenách a odměnách a na nákladech spojených s vystavením prací pravidelně podílejí partnerské vysoké školy – Fakulta stavební a Fakulta architektury ČVUT v Praze, Fakulta architektury VUT v Brně, Fakulta architektury STU v Bratislavě a Fakulta architektury Politechnika Wroclawska ve Vratislavi. Příští ročník podpoří také Politechnika Gdaňsk a University of Opole. Finanční prostředky poskytla také firma Šindlerová : Felcman.

Letos přihlásili studenti celkem 32 projektů, 14 z Fakulty architektury STU v Bratislavě, 11 z FA ČVUT v Praze, 5 z brněnské FA VUT a po jedné práci z pražské Fakulty stavební ČVUT a liberecké FUA TUL.

9. ledna 2020 se v Praze na Fakultě architektury sešli pedagogové organizujících univerzit a spolu s nezávislými porotci vybírali ty nejlepší urbanistické projekty. Porota zasedala ve složení Ing. arch. Alžbeta Sopirová, Ph.D. (FA STU), doc. Dr. Ing. arch. Gabriel Kopáček (FA VUT), doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc. (FSv ČVUT), Ing. Václav Jetel, Ph.D. (FSv ČVUT, AUÚP), Ing. arch. David Tichý, Ph.D. (FA ČVUT), Ing. arch. Radek Janoušek (Nadace Proměny), Ing. arch. Pavel Ludvík (ÚMČ Praha 10), Ing. arch. Lukáš Vacek (nezávislý architekt), Ing. arch. Pavel Vecán (Swietelsky Real Estate CZ s.r.o.), Ing. arch. Martin Sládek (Consequence forma) a Ing. arch. Kristina Ullmannová (IPR Praha), která byla zvolena předsedkyní. Průběhu zasedání dohlížel také sekretář soutěže Ing. arch. Vít Řezáč a koordinátorka Ing. arch. Zuzana Poláková.

Hodnocení provázela bohatá diskuse o šíři typu a různého rozsahu přihlášených prací. Posuzovány byly jak projekty veřejných prostor, krajinářské práce, tak rozsáhlejší úlohy nových čtvrtí. Přihlášen byl tradičně také jeden regulační plán. Porota proto hodnotila nejen samotný výsledek a jeho rozsah, ale také míru vlastní invence a kvalitu a prezentaci procesu, který k návrhu vedl. Ačkoli postoupilo do druhého kola celkem devět velmi kvalitních návrhů, porotci se po dlouhé debatě shodli na šesti oceněných. O těch proběhlo závěrečné hlasování, ze kterého vzešlo výsledné pořadí.

Přestože urbanistické úlohy bývají zpravidla zpracovávány v týmech, tento ročník ukázal, že i jednotlivci jsou schopni zpracovat složité úlohy ve výborné kvalitě která stojí za ocenění.

Přestože urbanistické úlohy bývají zpravidla zpracovávány v týmech, tento ročník ukázal, že i jednotlivci jsou schopni zpracovat složité úlohy ve výborné kvalitě která stojí za ocenění.

Oceněné práce:

1. CENA

Praha-re_vize/Bohdalec
Vanda Kotková

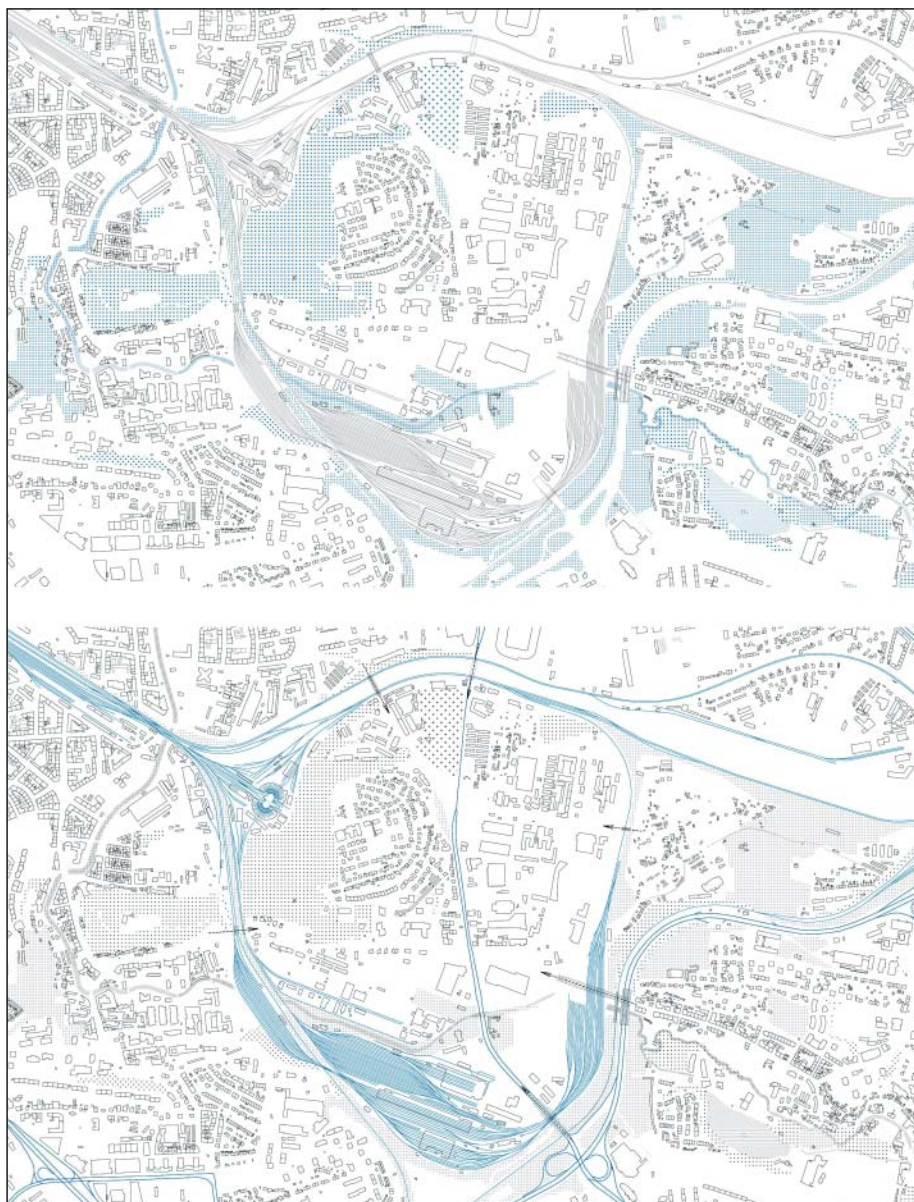
FA ČVUT, Ústav navrhování I.,
Ateliér Novotný-Koňata-Zmek

Hodnocení poroty:

Obsahová stránka předloženého projektu přináší komplexní zhodnocení poměrně obsáhlého, a tudíž i zajisté nelehkého, tématu, kterým otázka urbanizace velkého rozvojového území bezesporu je. Autorka srozumitelnou formou postupuje od analytické části,

1. cena: Praha-re_vize/Bohdalec

stávající hodnoty území, které v návrhu zachovávám a rozvíjím

Bohdalecký lesopark
zeleně lemující lokalitu
Botič a Slatinský potok
Vršovický hřbitov

Území Bohdalce bylo od okolní zástavby postupně odděleno železnicí, odstavními kolejemi a později jižní spojkou. Z části města, která měla potenciál připojit se k zástavbě Vršovic a Michle, se stala industriální periferií.

Zachovávám stávající vstupy do území a jeho charakter ostrova odděleného od zbytku města.

1. cena: Praha-re_vize/Bohdalec

kde podtrhuje možná pozitiva a negativa daného území, k části návrhové, ve které následně aplikuje předchozí získané zkušenosti k dotvoření stávající urbanistické struktury poměrně kvalitní strukturou novou. Řešení návrhu však není jednostranně zaměřeno, ale komplexně koordinuje jak prvky městské krajiny, tak prvky krajiny ve městě (toky a zelené pásy), včetně uspořádání veřejného prostoru a jeho klíčových míst, či rámcové lokalizace občanského vybavení. Je také důležité podtrhnout, že již od počátku autorka klade důraz na podchycení širších souvislostí a hledá logické návaznosti v případě fungování celoměstských systémů (např. v případě prvků zelené infra-

struktury či prvků dopravních). Řešené ploše autorka logicky přisuzuje jakousi hierarchii (přemýšlí ve vrstvách), navrhuje ohniska území (centra jeho rozvoje) a směry prostupnosti. Od nich se pak odvíjí zvolený typ zástavby – urbaní bloky, jež se svou hustotou adekvátně přibližuje širšímu centru. Zvolená výšková hladina v této lokalitě koresponduje s v současnosti danými představami o výšce tamní zástavby, její vhodnost autorka navíc také potvrzuje rozvinutými řezopohledy. Celková práce studentky by se proto dala označit za velice zdařilou formu možného náhledu na budoucí vývoj Velkého rozvojového území Bohdalce-Slatin a práve jí náleží obdržené ocenění.

2. CENA DĚLENÁ Brownfield Veletržní v Brně Jakub Sedláček

FA VUT Brno, Ústav architektury,
Ateliér urbanistické tvorby

Hodnocení poroty:

Hodnocená práce představuje revitalizaci brownfieldu na území bývalých oděvních závodů a navazujícího okolí v širším centru Brna.

Návrh poroty zaujal jednoduchým a srozumitelným celkovým zpracováním. V poskytnutých podkladech ale chybí hlubší analýza území a z ní vyplývající závěry ve vazbě na návrhovou část. Tvaroslavi

2. cena dělená: Nová čtvrť v Olomouci

neopomijí základní systémy a s velkou pečlivostí se věnuje struktuře, funkci a hierarchii veřejných prostranství. Novou čtvrť návrh citlivě člení na sociálně-funkční celky. Návrh překvapuje svou vyvážeností a přirozeností.

Projektu lze vytknout pojetí hraničních území, napojení na širší okolí, a to i včetně nevyužitého potenciálu řeky. Proklamované cíle širších vztahů nepůsobí v návrhu přesvědčivě. Diskutabilní je též urbanistické vyjádření „lokálního centra“ a centrálního náměstí. Zvolené měřítko a urbanistické pojetí centrální osy postrádá citlivost a „samozřejmost“ návrhu. Slabinou celé práce je pak grafická srozumitelnost, „čtenář“ je nucen kvalitou práce „číst mezi řádky“ a domýšlet nevyřešené a nezdůrazněné, byť promyšlené souvislosti; právě ty, které představují výjimečnou hodnotu návrhu.

ODMĚNA

Transformácia areálu Dynamitky, Bratislava-Dimitrovka
Barbora Gunišová, Dominik Haviar
 FA STU v Bratislavě, Ústav urbanizmu a územného plánovania

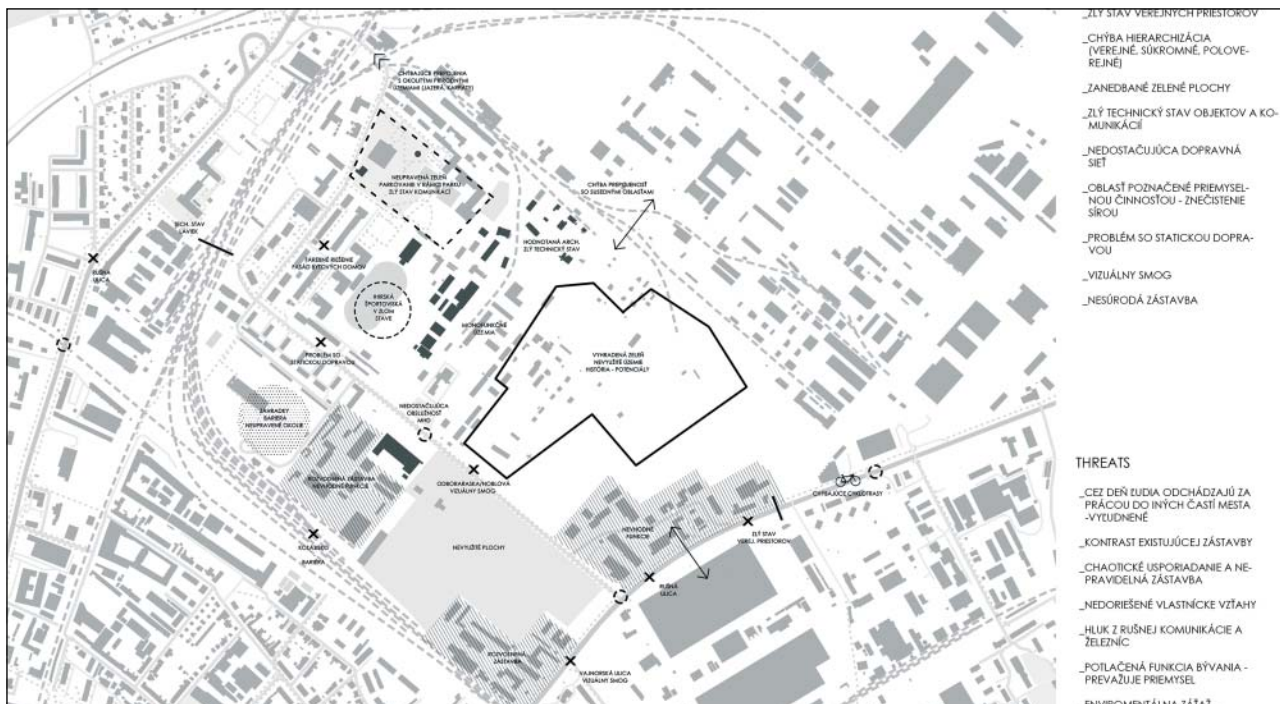
Hodnocení poroty:

Porotu zaujalo už samotné výsostně urbanistické zadání, zpracované v rámci ateliérů na STU FA v Bratislavě. Návrh prezentuje transformaci bratislavského území o rozloze 105 ha na autonomní městskou čtvrť.

V konkurenci ostatních projektů, zpracovaných na toto zadání, vyniká přehlednou a srozumitelnou analytickou částí a sympatickou mírou zoomu v části návrhové.

Samotné překlopení analytické části v návrh vhodně prezentuje problémový výkres a vývojová schémata. Oceňnit lze předně navrhovanou strukturu a vhodnou kombinaci navrhovaných typologií, která je uvěřitelná a vyhýbá se přílišné schematičnosti. Návrh také nezapomíná na stávající hodnoty v území a schematicky zobrazuje jejich možnou revitalizaci.

Projekt je prezentován přehlednou grafickou formou s dostatečným textovým doplněním. Přesto by porota uvítala větší vzájemnou provázanost těchto částí, která by pomohla k lepší čitelnosti návrhu a vyzdvižení hlavních urbanistických kvalit projektu. Také závěrečné koláže jsou graficky zdařilé, působí ale více jako samostatné grafické listy, než jako cílená sdělení konkrétních urbanistických myšlenek návrhu.

Odměna: Transformácia areálu Dynamitky, Bratislava-Dimitrovka

ODMĚNA

Kollárovo námestie, Bratislava

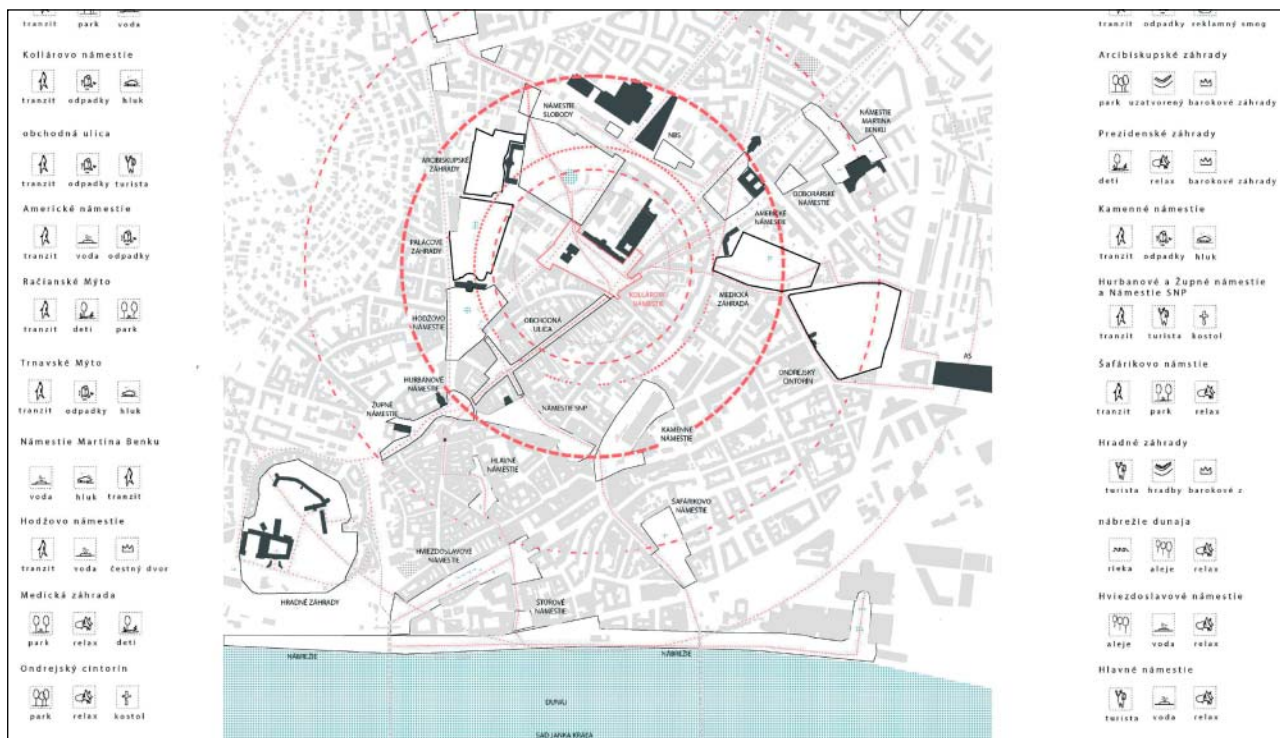
Bohdan Hollý

FA STU v Bratislavě, Ústav urbanizmu a územného plánovania

Hodnocení poroty:

Porota se rozhodla ocenit tuto bakalářskou práci, která byla mezi přihlášenými projekty poměrně unikátní, na základě řešení revitalizace Kollárova náměstia, skýtající v sobě kvalitní analýzu veřejných prostor v širších

územních souvislostech s následnou syntézou v podobě návrhu, který sleduje rozmanitost využití tohoto důležitého veřejného prostoru v Bratislavě s ohledem na různé potřeby člověka. Výsledně různorodé funkce umístěné v rámci řešeného náměstí zohledňují nejen potřeby uživatelů náměstí,

Odměna: Kollárovo námestie, Bratislava

ale i jednotlivých převážně veřejných institucí, které se navzájem prolínají a jsou propojené pěší zónou.

Další oceněnou součástí přihlášeného projektu je práce s modrou infrastrukturou, která se snaží o ekologické využití dešťové vody v místě spadu prostřednictvím zavlažovacích systémů pro veřejnou zeleň a pro obsluhu vodních prvků.

V neposlední řadě je v projektu ceněna práce s dopravou v klidu a veřejnou dopravou, s ideou sdružených zastávek, které umožňují využití i autonomních osobních vozidel.

Celkově velmi dobrému hodnocení projektu napomáhá i relativně zdařilá grafická úroveň a prezentace zpracovaného projektu, kterému neubírá na hodnocení ani stafáž plameňáků umístěných do prostředí toho typického rušného městského veřejného prostoru.

ODMĚNA

Transformácia areálu Dimitrovka, Bratislava

Tomáš Kadák, Matej Mega

FA STU v Bratislavě, Ústav urbanizmu a územného plánovania

Hodnocení poroty:

Návrh rieši rozsiahle industriálne územie, dnes už nefunkčného areálu Dimitrovky v Bratislave. Priemyselný areál je v súčasnosti opustený, devastovaný a pôda kontaminovaná. Stavebno-technický stav mnohých objektov chátra, vyžaduje asanáciu alebo rekonštrukciu. Vzhľadom na jeho výhodnú polohu, v širšom centre mesta Bratislavy, bolo územie vyhodnotené ako rozvojové, umožňujúce transformáciu, pri zachovaní hodnôt pamiatkovej ochrany a priorit udržateľného rozvoja.

Autori pristúpili k návrhu komplexne, so snahou zapojiť celé riešené územie do celomestských súvislostí. Identita miesta je čitateľná v navrhovanej urbanistickej koncepcii, v ktorej sú zakomponované niektoré hodnotné a výnimočné priemyselné objekty, torzá technickej a zelenej infraštruktúry. Hlavná myšlienka návrhu je založená na výraznej priečnej kompozičnej osi, medzi dvoma mestskými radiálami, ktorá prepája významné dopravné uzly – železničné stanice mesta. Priečna línia je posilnená verejnými priestormi, v ktorých dominujú pôvodné objekty, s novým funkčným využitím, ako industriálna stopa

územia. Časť územia s environmentálnymi záťažami sa navrhuje využiť ako mestský park. Práca bola komisiou navrhnutá na odmenu pre rozsiahle spracovanie analytickej časti – od širších súvislostí, cez analýzu zelene, funkčno-prevádzkovú, dopravnú, kompozičnú a historickú. Nedostatkom práce bola absencia etapy hľadania koncepcie riešenia medzi analyticou a návrhovou časťou. Grafické spracovanie je na dobrej úrovni.

Obvykle po veřejném vyhlášení výsledků probíhá putovní výstava oceněných projektů po zúčastněných univerzitách. Vzhledem k současné situaci související s šířením viru COVID-19 v Evropě však čekají postery na své fyzické vystavení do doby, než to bude možné. Prozatím si můžete panely prohlédnout ve webové galerii (<https://photos.app.goo.gl/wwwP4K5cKwUfe4YeA>).

Informace o soutěži najdete na Facebooku soutěže (www.facebook.com/urbaward) nebo webových stránkách Ústavu prostorového plánování FA ČVUT (<https://www.fa.cvut.cz/cs/fakulta/organizacni-struktura/ustavy/129-ustav-prostoroveho-planovani/soucasti>).

Odměna: Transformácia areálu Dimitrovka, Bratislava

Ing. arch. Zuzana Poláková
Fakulta architektury ČVUT v Praze